

[Mose Hausen.]

og arbejdstid inden for andre erhverv, vil hjemmemarkedspriserne blive meget høje.

Til en fastsættelse af priserne efter politiske direktiver må jeg sige, at hertil ønsker mit parti ikke at medvirke, idet det at ønske et politisk direktiv er det samme som at give en vis mand lillefingeren — inden længe tager han hele hånden. Jeg må advare landbruget imod at lade sig lede ind på den vej, for en politisk fastsættelse i dag betyder politiske direktiver frem i tiden og vil faktisk betyde, at priserne fastsættes fra Rosenørns Allé af LO.

Det har i forbindelse med ændring af priserne for salg af landbrugets varer på hjemmemarkedet været fremdraget, at dette ville betyde nye pristalsstigninger. Dertil er kun at sige, at det vel ikke kan være landbrugets sag alene at søge at holde pristallet i ro. For øvrigt er det vel også sådan, at medens landbrugets priser kun ligger ca. 5 pct. over 1948—49-priserne, har pristallet i samme periode vist en langt voldsommere stigning. Ja, selv nu, hvor prisindeksen for landbrugets produkter i januar-marts 1962 ligger lavere end i januar-marts 1961 og på samme højde som for hele året 1961, er der i marts sket en pristalsstigning, som har udløst 2 portioner dyrtidstillæg.

Landbrugets varepriser på hjemmemarkedet burde også have været reguleret efter pristallet, sådan som mit parti foreslog under landbrugsdebatten i 1961; så havde man ikke haft nødig at bede om forhandlinger nu.

Mit parti er af den opfattelse, at det, landbruget trænger til, er en sænkning af omkostningerne, og skulle man endelig synes, at en hjemmemarkedspris, der dækker produktionsomkostningerne, giver for høje hjemmemarkedspriser, er der den udvej, som mit parti tidligere har foreslået: at sænke produktionsomkostningerne ved at fritage landbruget helt for de faste skatter. Det vil betyde en lettelse i omkostningerne på ca. 5 pct., idet ejendomsskatterne udgør ca. 100 kr. pr. ha. Det vil ikke blot betyde en lettelse i erhvervets omkostninger, men tillige være en retfærdigheds-handling, fordi landbruget derved skattemæssigt ligestilles med andre erhverv.

Landbrugsministeren (*Skytte*): Jeg takker samtlige ordførere for den venlige tone, der gik igennem deres indlæg, og jeg vil takke de 5 ordførere for deres principielle tilslutning til det, der her er foreslået, idet jeg selvfølgelig helt er indforstået med, at der må forhandles om mange enkeltheder.

Jeg vil gerne først sige et par ord om bemyndigelseslovforslaget. Jeg vil først bekræfte, hvad det ærede medlem hr. Carl Petersen var inde på: at de foranstaltninger, der blev truffet i fjor, var 2-årige; der var tale om en 2-årig aftale, hvad både landbruget og regeringen dengang var indforstået med. Begrundelsen for, at der alligevel har været optaget nye forhandlinger, ud af hvilke der kom det resultat, som nu er forelagt, er den, at der i det forløbne år har været en fremgang i indtægterne for de fleste erhverv i landet, medens der for landbruget har været en tilbagegang i indtægter. Det var det, der var udgangspunktet for forhandlingerne i år, og jeg vil her sige, at jeg for min del gerne havde ønsket, at forholdene havde formet sig sådan, at det ikke havde været nødvendigt at optage forhandlinger og ikke af mig var fundet nødvendigt at fremsætte forslag som det, vi nu behandler, om fastsættelse af hjemmemarkedspriser. Jeg kunne have ønsket det så meget mere, som jeg er klar over, at det kan forekomme at være på et uheldigt tidspunkt, netop nu da man søger at sanere på anden vis, at et enkelt erhverv kommer og ønsker gennemført og regeringen foreslår gennemført foranstaltninger, der måske bringer erhvervet indtægtsstigning. Men det må altså ses i forhold til bevægelserne i året, der er gået, hvor landbruget er gået den modsatte vej af de fleste andre erhverv og også de fleste personer her i landet.

Det er rigtigt, at man ikke helt kan ligestille landbruget med industrien, når det gælder fastsættelsen af hjemmemarkedspriser, men det er også rigtigt, at der er mange lighedspunkter. Den væsentlige forskel er vel nok den, at landbrugets afsætning ikke fra erhvervets side er organiseret eller kan organiseres på en sådan måde, at alene denne organisering for monopoltilsynet danner grundlag for fastsættelse af priserne. Hvis det kunne være tilfældet, ville det ligesom ved fastsættelsen af smør-